

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

○ Seria garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 96.

Luni, Marți 30 Aprilie (12 Maiu)

1885.

Brășov, 29 Aprilie (11 Maiu) 1885.

„În Făgăraș ca pretutindena se urmăresce de cătră omenii puterii acelaș scop: aservirea elementului român prin desbinarea și nimicirea forțelor lui naționale și mai pre susu de tôte maghiarisarea lui prin întroducerea limbei maghiare în administrațiune și în scôle.“

Astfelu scriea organul nostru la începutul anului 1884 vorbindu despre rezultatul alegerilor municipale de atunci. Cetitorii noștri își voru aduce aminte de compromisul, ce l'au fostu încheiatu cu acéstă ocașiune Români din județulu Făgărașulu cu fișpanulu (prefectulu) de acolo. Noi ni-amu exprimatü temerea, ca nu cumva acestu compromisü se fie spre rëulu Românilorü, accentuându, că printr'ënsulü se va paralisa numai rezistența elementului românescü, împiedecându-se ori-ce mișcare de sine stătătoare, care er avé de scopü apërarea intereselorü adeverate românesci.

Temerea nôstră a fostu precum se dovedesce förte intemeiată. Trecu unu anu de zile și mai bine de când majoritatea română a încheiatu acelaș faimosü pactü electoralü cu fișpanulu dela Făgăraș. Unu intervalü destulü de lungü aceasta spre a puté câștigă o judecată asupra situațiunei create Românilorü Făgărașeni la alegerile trecute municipale.

N'amü auditu ca de atunci Români Făgărașeni se fi făcutu vr'unü pasü energicü pentru apërarea și asigurarea intereselorü lorü de viață, dér amü auditu nu numai odată de noue uneltiri ale dușmanilorü naționalitații nôstre în contra acestorü interese, uneltiri făcute cu călcarea legilorü existente.

Acelaș omü fatalü, pe care Români în urma compromisului l'au făcutu șefü alü oficiului orfanalü, a stărütü din momentul când a fostu alesü, ca se elimineze cu totulü limba română din acestu oficiu. Până acumü se scriea singuraticilorü părți și cu deosebire tutorilorü precum și comunelorü, în tôte afacerile orfanilorü, numai românesce. De când însă în urma vestitului compromisü a ajunsü președinte alü oficiului orfanalü Nagy Sandor, corespondența română a fostu declarată de „nelegală,“ pentru că așa place d-sale și patronilorü sei.

Procederea acéstă volnică și dușmănosă într'unü comitatü locuitü cu desevërșire de-o populațiune nemaghiară, trebuia se provóce cea mai hotărütă opoșițiune a Românilorü. Dar aceștiia din nenorocire n'au făcutu până ađi nici unü pasü energicü în contra uneltirilorü șefului oficiului orfanalü.

„Naționaliști“ cari se laudă prin diare, că ei luptă în fruntea poporului din comitatulü Făgărașulu de decü de ani și că niciodată n'au luptatü pentru sine, ci „totü numai pentru interesulü publicü și naționalü,“ nu se vedü ađi nicăiri și mai alesü de când cu compromisulü pare că li s'a tăiatü tótă puterea de rezistență.

Care este urmarea?

Corespondința de mai josü ni-o spune destulü de lămuritü, Oficiulu orfanalü din Făgărașu a datü ordinü comunelorü române, ca tôte afacerile orfanele se le pertracteze în limba maghiară; comunelorü române, unde nimeni nu cunoșce limba maghiară.

Absurditatea ordinului cu care debută Nagy Sandor este atât de bătătoare la ochi, încâtü nu mai are lipsă de esplicare. Dar rëulu ce resultă din mësuri de aceste șuchiate pentru populațiune este imensü. Interesele poporului suntü în celü mai mare gradü amenințate, căci omenii capëtă decrete de tutori, hârtii și provocări de totü felulü în afaceri urgente orfanale, într'o limbă pe cari nu o înțelegü de locü.

Diceamü înainte c'unü anü; „ceea ce este mai tristü, tôte actele ilegale, ce se comitü în interesulü maghiarisării în comitatulü Făgărașulu se vorü comite sub mantaua compromisului, ce l'a încheiatü la alegeri majoritatea română cu partida fișpanului.“

Acéstă trebuie se-o credemü acum cu atâtü mai multü, cu câtü vedemü că sunt chiar prigonite comunele, cari protesteză în contra mësurilorü ilegale și vicecomitele însuși nu se sfiesce a se face instrumentulü acestorü nerușinate prigoniri.

Lunia viitoare, 18 Maiu n., consiliulu municipalü alü comitatului Făgărașu va ține ședința generală. Așteptămü cu nerăbdare se vedemü ce atitudine vorü luá membrii români și cum vorü sci apërá „interesulü publicü și naționalü“ față cu ilegalitățile lui Nagy Sandor.

CRONICA POLITICĂ.

În ședința dela 7 Maiu a camerei deputațiilorü italieni s'a debătütü asupra politicei coloniale a ministerului, lovindu-se aspru în Austria. Deputatulü Bonghi a dișu, că unü votü de neincredere datü guvernului n'ar îmbunătăți situațiunea parlamentară, ci din contră streinătatea ar considera unü astfelü de votü ca unü simptonü alü fricei. Radicalulü Costa a fostü de părere, că guvernulü ar face mai bine, dacă banii, ce se cheltuescü cu expedițiunea la Marea roșă, s'ar întrebuința pentru rezolvarea cestiunei sociale și pentru ușurarea nevoilorü țeranilorü. Dacă e vorba se cugete Italia la o acțiune mare, se se gândescă la Tripolis și la Alpii iulici. Crispi critică aspru guvernulü și mai cu sémă pe ministrulü de externe Mancini. Italia, dișe elü, se fi intervenitü în Egiptü în 1882, când a invitatü Anglia. Nu se scie, fost-a öre guvernulü opritü din Berlinü séu din Viena de a face acéstă? Nu cumva că alianța cu Germania și Austria îi impune indatoriri? Elü condamnă alianța triplă. Austria caută se se despăgubescă în peninsula balcanică de perderea posesiunilorü sale din Italia, vrea se inghiță micile state balcanice și se devină unü imperiu orientälü. Germania are interesü s'o împingă pe acéstă cale, ca se ia Austriei posibilitatea de a mai deveni vr'odată putere germană, și prin dinastia habsburgică se pună stavilă panslavismului. Italia din contră e datöre se protejeze micile state balcanice, se le întărescă independența lorü pentru a ține în locü statele mari. Și mai puținü înțeleg Crispi politica la Marea roșă. Se bage bine de sémă guvernulü, că Francia n'a renunțatü la formarea unui imperiu africanü și acéstă va pregăti Italiei perplexități. Acéstă temere și-o baséză Crispi pe scirea, că în El-Biben, cale de douë zile de Tripolis, unü puternicü corpü de trupe franceze și-a stabilitü acolo tabëra.

Situațiunea privitoare la conflictulü anglo-rusü nu s'a schimbatü în mai réu. E vorba acum de a se stabili granița între Afganistanü și între Rusia, ca se se eviteze de aci înainte orice neînțelegere. Din partea Angliei e alesü, se dișe, generalulü Lumsden ca se dea amënunte despre posițiunea granițelorü, ér din partea Rusiei generalulü Selenoi. Ce privesce alegerea unui arbitru în acéstă cërtă, până acum nu s'a făcutü o astfelü de propunere, și nici nu se scie, dacă Țarulü ar primi a-

cestü modü de rezolvare a conflictului; cauza e, că Țarulü ar fi găsitü, că corectü a lucratü Komarov, și decü concesiunü nu e dispusü se facă. »Standard« crede, că la regularea granițelorü nu se vorü ivi greutăți serioșe. Cestiunea principală este, că öre Rusia se va indatora, conformü dorinței Angliei, d'a nu mai înainta peste granițe. Nemulțămütü cu cedarea guvernului englesü este însă lordulü Dufferin, viceregele Indiei. »Morning Post« anunță, că Dufferin și-a trimisü în Londra demisiunea, fiindcă acțiunea cabinetului o consideră elü ca o desaprobară a politicei sale. Cabinetulü a răspunsü telegrafice, că acéstă demisiune ar produce o rea impresiune în acestu momentü și ar pregăti greutăți cabinetului, care e pe cale de a se împëca cu guvernulü din Petersburg.

În camera lordilorü englesi s'a discutatü la 7 Maiu cestiunea Dardanelorü. Cu acéstă ocașiune lordulü Salisbury a observatü, că Anglia n'are nici o îndatorire d'a se feri se nu trecă prin Dardanele, dacă Sultanulü nu este nedependentü, ci lucröză sub presiune streină. La acéstă observare »Nordd. Allg. Zeitung« se exprimă astfelü: »Dacă și când va obveni casulü despre care vorbesce lordulü Salisbury, ca adecă Turcia se lucröză sub presiune streină, acéstă — e lucru naturalü — va depinde dela judecata subiectivă a politicei englese. Precum se vede acéstă este o teoriă, care după împrejurări pöte se fie förte comodă și care se oferă de sine îndată ce va conveni intereselorü englese, de a nu mai respecta neutralitatea Dardanelorü.« Totü relativü la observarea lordului Salisbury scrie »Journal de St. Petersburg«: »Cu tótă autoritatea lui Salisbury în calitatea sa de membru alü congresului din Berlin, ne permitemü a crede, că închiderea Dardanelorü este o cestiune europénă, și ni se pare că nu vorü îngădui puterile semnatare, ca Angliei se i stea mâna liberă a nu respecta închiderea, chiar dacă Sultanulü ar lucra sub presiunea unei puteri streine. Cine va judeca asupra împrejurării, că există ori nu o astfelü de presiune? Sultanulü ori lordulü Salisbury, dacă elü ar fi la cärmă? Se ne fie permisü a ne mira, că unü bărbatü de statü și un conservatorü pöte aduce pe tapetü în modü seriosü asemenea tese asupra valorii unui tractatü. Se vede din acestea, că justificate suntü părerile ce ni le-amü exprimatü, că téma de o isbucnire a cestiunii orientale, din care face parte și cestiunea Dardanelorü, a fostü unulü din principalele motive, care au făcutü pe Anglia și Rusia se renunțe deocamdată la plăcerea de a și mësura puterile.

O telegramă din Filipopole, adresată diarului englesü »Daily News«, comunică că Marția trecută, cu ocașiunea sërbătorii Sfântului George, s'au întëmplatü în acelu orașü turburări. Grecii arboraseră la casele lorü stëguri pentru sërbaria numelui regelui George alü Greciei. Bulgarii au luatü acéstă manifestațiã a Grecilorü ca o demonstrațiune politică antibulgară. Séra se adună în cete mulțimea, dete josü stëgurile grecesci și lucrulü degeneră într'o încëerare, în care mulți au fostü răniți. Autoritatea se dișe, că a luatü energice mësuri pentru restabilirea ordinei.

Modulü aședării parochielorü în Bucovina.

Cernăuți, Aprile a. c.

Sânția sa părintele protopopü Dionisiu Mitrofanovicü, capelanü la capela din Lemberg, este deja denumitü parochü la Toporouți în Bucovina. Prin acéstă denumire a voitü Venerabilulü Consistorü se repareze greșela făcută înainte, pare-mi-se însă că totü după unü semnü din partea instanțelorü mai malte, fiindcă sânția sa se plânșese din cauza preterării cunoscute la președintele țerii și la ministrulü cultelorü, și nu după cum s'ar päré că ar fi voitü se satisfacă opiniunii publice exprimate nu de multü în »Gaz. Trans.«

Acuma se nasce întrebarea, cine va ocupa loculü sânției sale? Se șoptesce în publicü, că deja s'ar fi făcutü îndemnü mijlocitü părintelui esarchü Michailü

Bursa de București.

Cota oficială dela 27 Aprilie st. v. 1885.

Table with columns for 'Cump.' and 'vënd.' listing various financial instruments like 'Renta română (5%)', 'Cred. fonc. rural (7%)', etc.

Cursulu pieței Brașov

din 9 Maiu st. n. 1885.

Table with columns for 'Cump.' and 'Vënd.' listing exchange rates for 'Bancnote românești', 'Argint românesc', etc.

Cursul la bursa de Viena

din 9 Maiu st. n. 1885.

Table listing various securities and exchange rates from Vienna, including 'Rentă de aur 4%', 'Bonuri croato-slavone', etc.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

Nr. 16—1885.

Publicațiune.

Subsemnata comisiune emisă pentru administrarea averii ținătoare de biserica gr. or. din cetatea Brașovului dela Sf. Treime voiesce a edifica din nou morile numitei biserici aflate în comunele Poiana Mărului și Sâmbăta superioară.

Planurile, preliminarele și condițiunile se pot vedea la notariul comisiunei d-lu Iordanu I. Munteanu, asesoru la scaunul orfanalului.

Grf. A. Bethlen, m. p. comite supr. com. min.

Publicațiune!

Ordinea de tîrgu pentru orașul Brașov, statorită de către reprezentanța comunală prin concludul din 26 Martie a. c., se află din 13 până inclusive 24 a luni curente în localul protocolului de exhibite magistratualu spre examinare din partea fiecărui.

Se publică acēsta cu aceea observațiune, că eventualele recourse în contra dispozițiunilor acestei ordine de tîrgu, au să se așternă subscrisului magistratului în decursul timpului statorit pentru esaminarea acestei ordine.

Brașov în 6 Maiu 1885.

Magistratul orașenesc.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with multiple columns showing train schedules and fares for routes like Predeal-Budapesta, Teiuș-Arad-Budapesta, and Budapesta-Arad-Teiuș.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintr linie grăse.

Advertisement for 'Casse de feru sistemul Wertheim' and 'L. FLEISCHER', featuring text about iron systems and a signature 'Iustinian M. Grama'.